

Duinvogels en recreatie *gaat het (nog steeds) samen?*

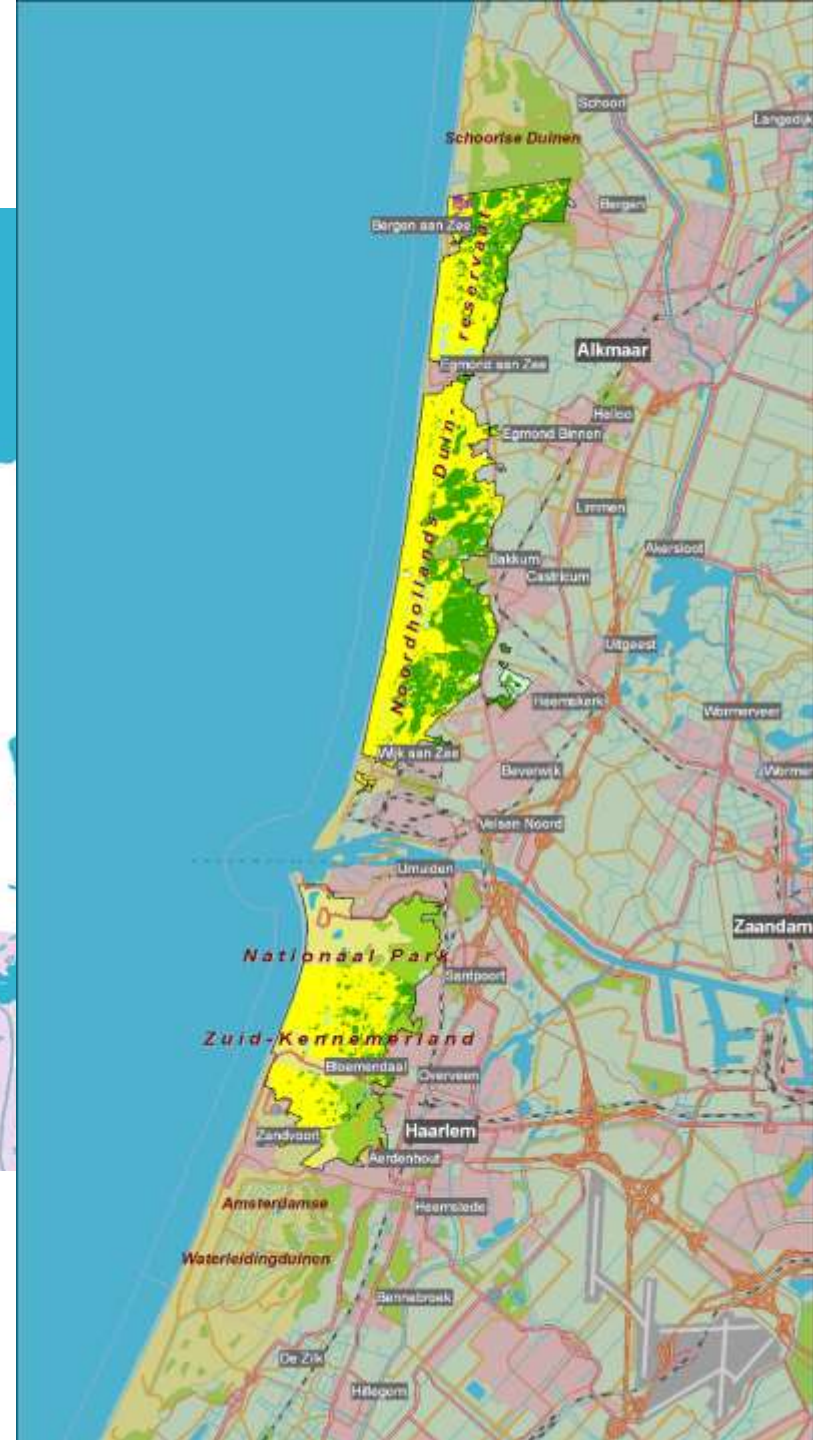
Dick Groenendijk - PWN

dick.groenendijk@pwn.nl

PWN

- Drinking water supply
- Nature Management

Service area PWN

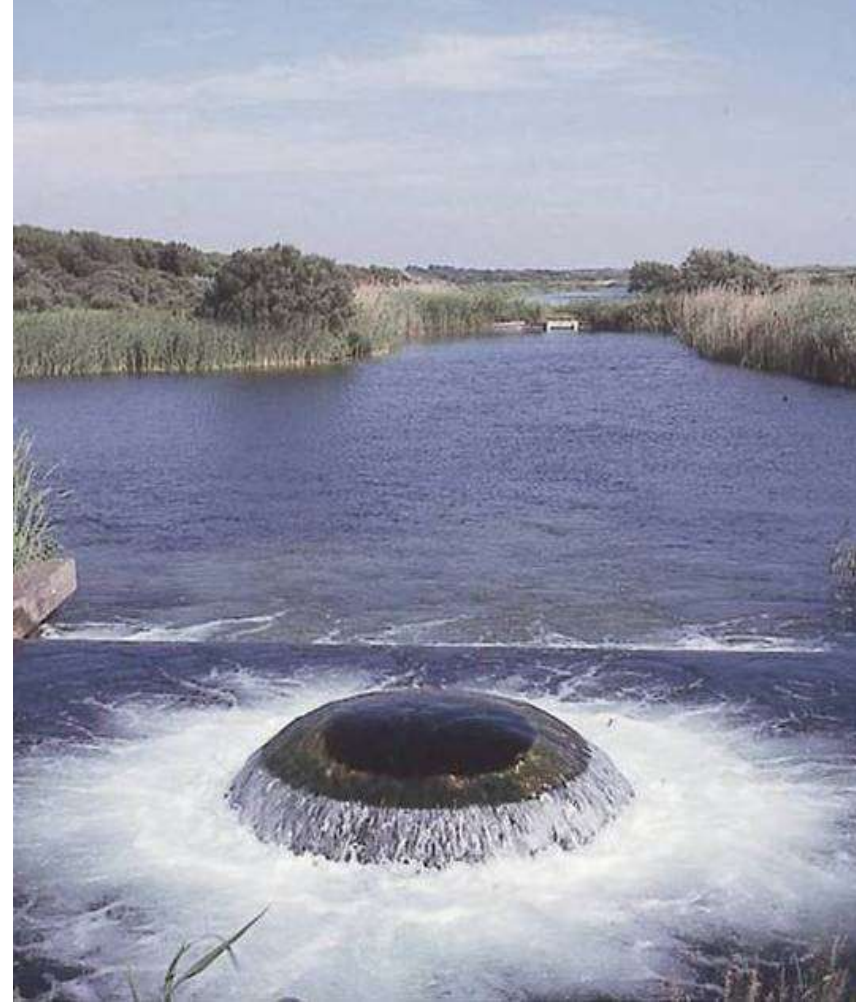
Belangrijkste activiteiten

Drinkwater

- 805.000 aansluitingen
- Gemiddeld 125-130 liter per persoon per dag

Natuurbeheer

- 7.500 ha duingebied
- **>8 miljoen** bezoeken (>90% uit eigen regio) per jaar; groeiend.

PWN ondernemingsvisie Natuur

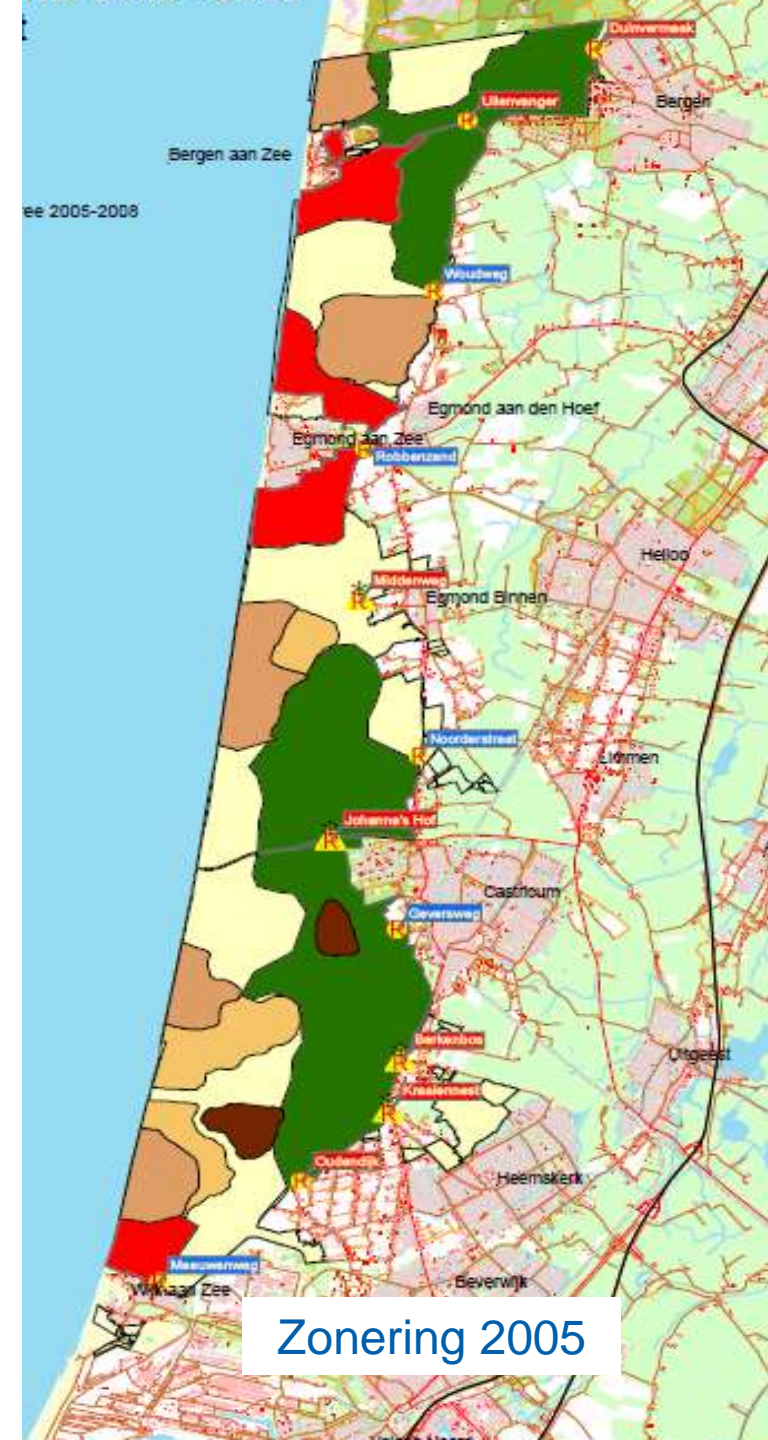
- Robuuste, veerkrachtige natuur en waterwingebieden
- De natuur bij onze omgeving in het hart
- Beleving naar ***draagkracht*** van de natuur
- Beheren op basis van informatie en kennis

Natuur > toetssteen voor recreatie

Hoe houdt PWN natuur en recreatie in balans?

1. Rustige, natuurgerichte recreatie
2. Zoneren natuur en recreatie
3. Passende openstelling
4. Reguleren & toezicht
5. Communicatie & educatie

(te?) druk in de PWN-duinen

- Recreatiebeheer tot COVID: OK
- Tijdens COVID: super druk
- Straks: (nog?) drukker
- Start managen, samen!

DUINBEHEERDER

- Gebied met eigen vragen en problemen
- Geen groepen overwinterende vogels, geen grote groepen overwinterende eenden of ganzen in open gebieden
- Belangrijk voor struweelbroeders en voor veel landvogels een trekbaan en rustplek
- Lokaal dichte padenstructuur
- Gebied heeft **geen** natuurlijke verdediging tegen struinen > veel mensen van het pad af

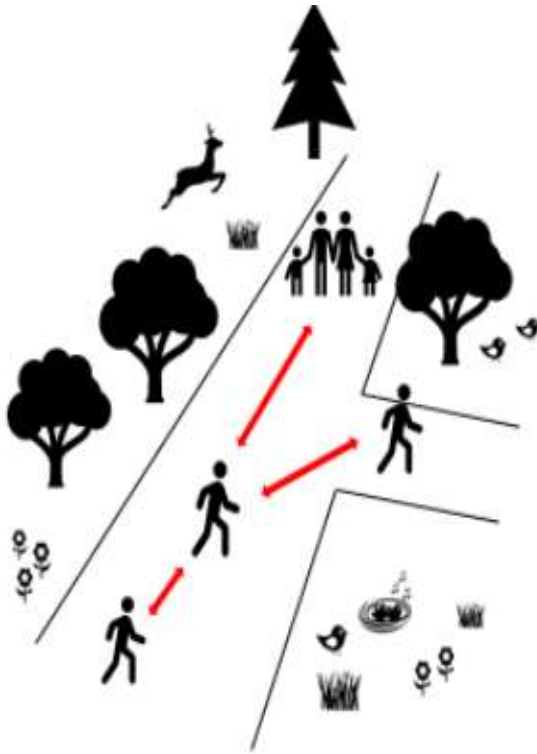

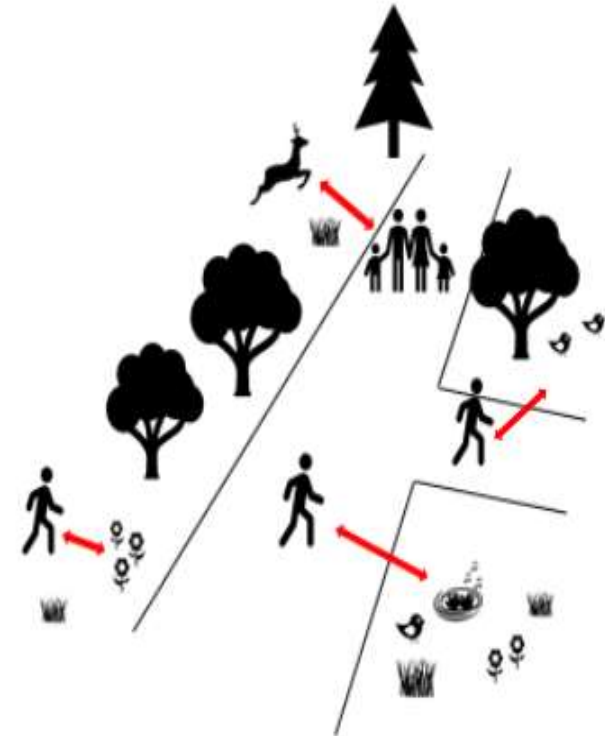
Wat is draagkracht?

Hoeveel recreanten
"passen" er eigenlijk in
het gebied?

Recreatieve draagkracht

Ecologische draagkracht

Hoe is het met de draagkracht van het NHD?

Hoeveel fietsbezoeken "passen" er eigenlijk in het NHD?

Recreatieve draagkracht

Drukbeleving 2019 voor fietsers:

- Norm bij 84 km fietspad is voor 10de drukste dag 10.000 fietsers
- Er fietsen er 25.000
- Drukbeleving voor fietsers 'te druk'

Ecologische draagkracht

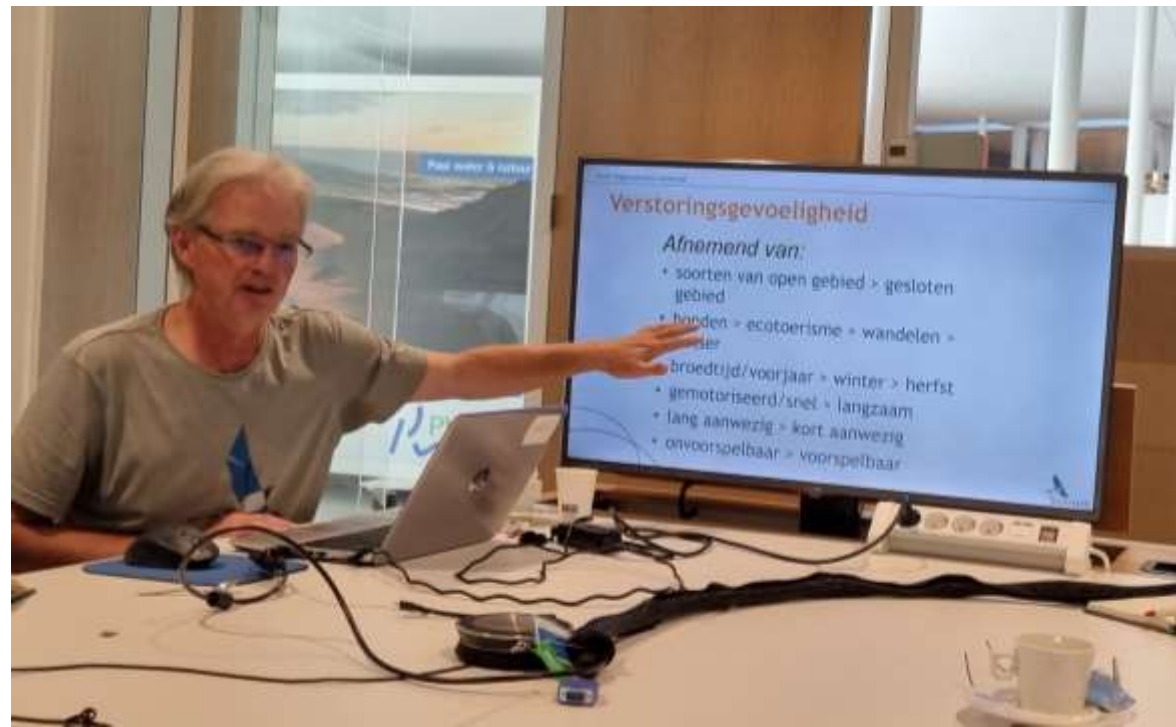
Verstoring broedvogels door fietsdrukte in 2019:

- >50% van oppervlak NHD wordt verstoord
- In open duin circa 30% minder territoria

Wat doen we?

- Veel praten.....
- Kennisontwikkeling
- Waar in Zuid-Kennemerland liggen de meest waardevolle gebieden?

CASE WOUDWEG

Doel:

inzicht krijgen in de effecten van recreatie op verspreiding van broedvogels in het duingebied tussen Bergen en Egmond

Hypothese:

Minder territoria langs wegen en paden

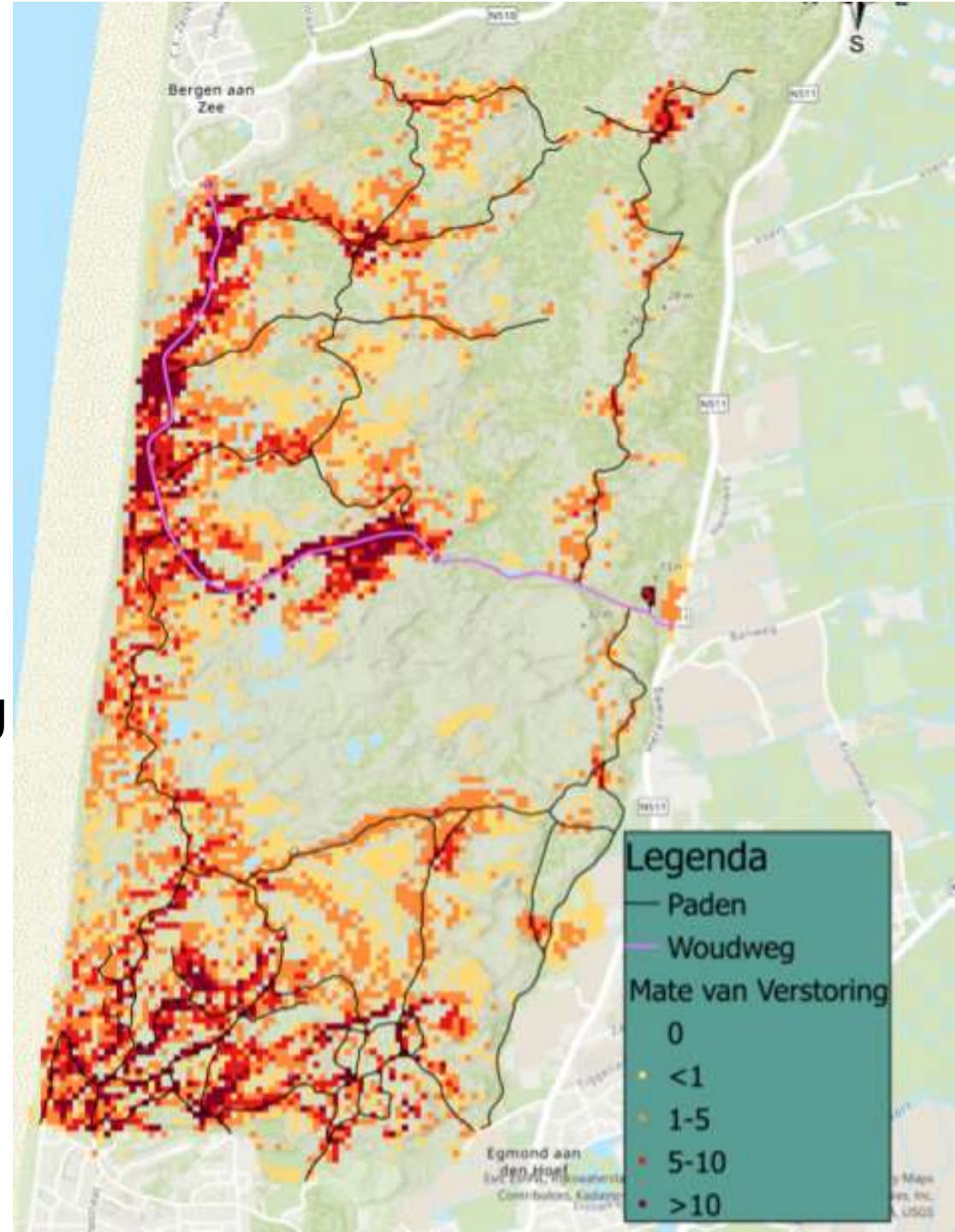
Aanpak:

Model

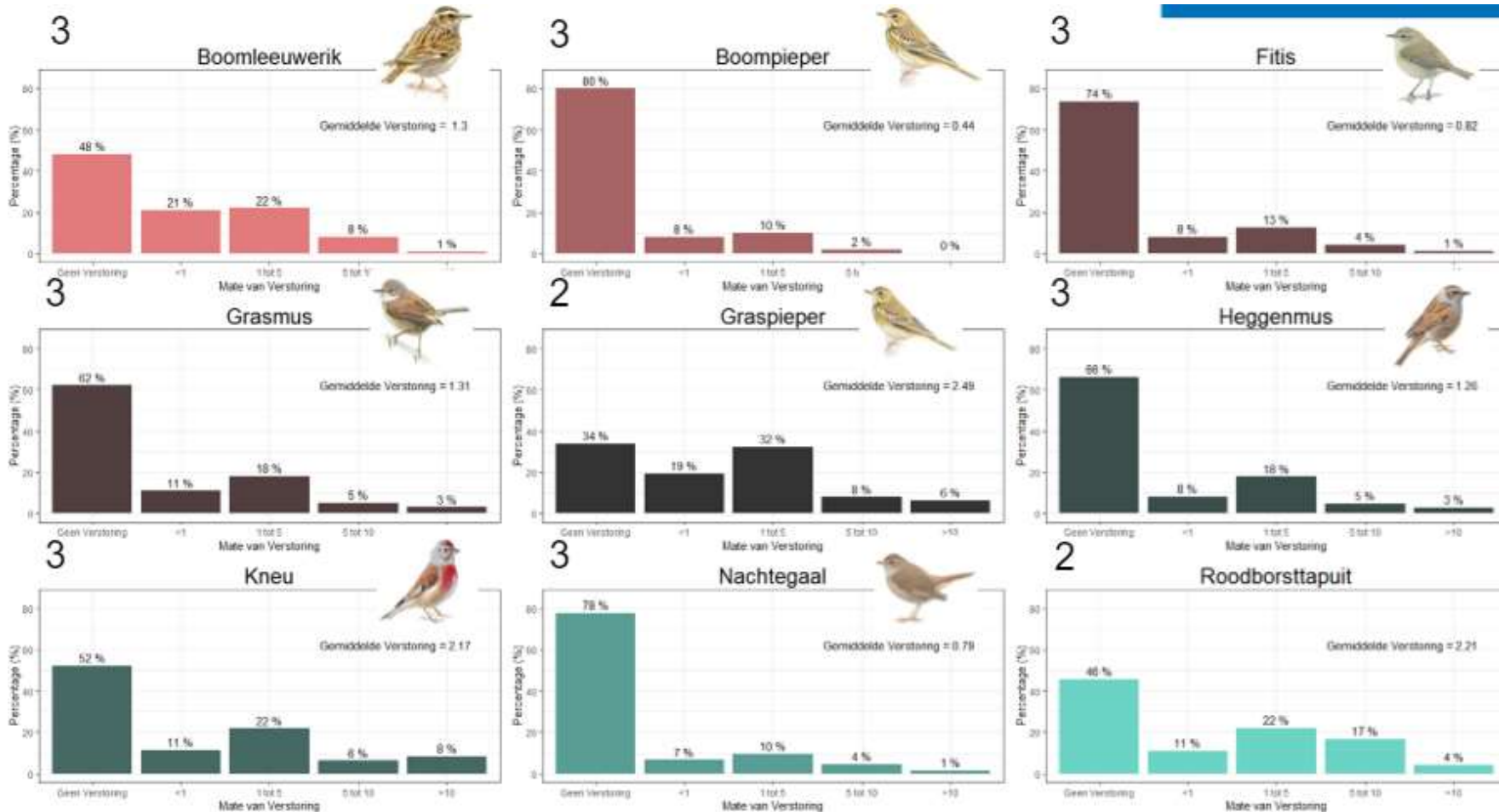

CASE WOUDWEG

- Model met een index in vijf klassen
- Vegetatiehoogte en duinhoogte
- Klasse geeft aan hoe zichtbaar je bent als broedvogel(nest)
- Model houdt geen rekening met struinen en beperking bij bomen
- Input > vlakdekkende inventarisaties

CASE WOUDWEG

- Broedvogels houden in de keuze van hun nestplaats rekening met recreatieve drukte
- Niet alle soorten zijn even gevoelig

CASE WOUDWEG

- i. SOVON/Schekkerman 2023: effecten van recreanten op broedvogels*
- ii. Verstoringsonderzoek; twee jaar lang*
- iii. Territoriumkartering met aanvullende waarnemingen (broedsucces)*
- iv. Monitoren van nesten*
- v. Inzet warmtecamera's en ook temperatuurloggers*
- vi. Boomleeuwerik, Grasmus, Roodborsttapuit en Fitis*

Conclusies:

- Geen aanwijzing dat territoria vaker waren gevestigd in terrein buiten zichtbereik van pad
- Voor geen van de vier vogelsoorten een negatief effect gevonden van de nabijheid van pad
- Geen duidelijke negatieve effecten van de aanwezigheid van recreanten op verspreiding en broedsucces

Observaties van een beheerder

- Er is een probleem
- Momentum van handelen lijkt aanwezig
- Kennisontwikkeling versus handelen?

Dank!